

Урок 9

Спадкоємці обітниці, в'язні надії

I. Вступ

- Вітаю вас, друзі! Ми продовжуємо вивчати уроки СШ по книзі Ісуса Навина. Сьогоднішня тема знову здивує нас своєю актуальністю.
- До цих пір ми зосереджувалися на подвигах, переживаннях і проблемах військових людей.
- Сьогодні в центрі нашого дослідження буде перебувати інша велика, вразлива категорія людей.
- Їм війна завдає особливих страждань... Це біженці, переселенці. Ми будемо вражені фактом, що в певному сенсі, ми з вами також переселенці й біженці...
- І що найбільше нас вразить: найважчу долю переселенця пережив... наш Господь.

Питання 1: *Який заголовок сьогоднішнього уроку?*

Спадкоємці обітниці, в'язні надії

Питання 2: *Пам'ятковий вірш до уроку: Зах. 9:12.*

- Пророк Захарія був молодим пророком, народженим у Вавилоні... Через нього Господь дає обітницю повернення для єврейських переселенців...
- Проте ця обітниця має набагато ширше значення! Вона з'єднує надією нас, земних біженців з Небесною Батьківщиною...
- Про це ми й будемо говорити сьогодні на уроці СШ.

II. Основна частина

Додатки до рубрики: Едем і Ханаан (неділя)

- Першими біженцями / вигнанцями / переселенцями

Питання 1: *Були хто?*

- Адам і Єва... Тому ми з вами, брати і сестри, подібно до молодого пророка Захарії, народилися у «вавилонському» земному вигнанні.
- Нам як спадок передалася доля переселенців...

Питання 2: Як же це все трапилося? Читаємо Бут. 2:15... Ми чуємо, де знаходиться наша правдива Батьківщина? Де наш рідний дім?

- «Там було багато запашних, барвистих квітів... Там були чудові, грандіозні на вигляд виноградні лози... їхні гілки згиналися під тягарем принадних плодів, найрізноманітніших і найбагатших відтінків. Адам і Єва доглядали за віттям виноградної лози, надаючи їм форми альтанки; ця споруда з живого віття, вкритого листям і плодами, служила для них оселею» (ПП, [47]).

- Ось яким був наш перший Едемський дім...

Питання 3: Чим наші прабабки заслужили на таку красу?

- Нічим! Єдиною причиною такого розкішного подарунку – була любов їхнього Батька, їхнього Творця.

- Це був дар Божої благодаті – незаслуженої милості.

Питання 4: А чи мали вони можливість втратити цей дар? Бут. 2:16, 17.

- Умовою вічного користування розкішною Едемською землею були довірливі, сповнені любові та послуху стосунки з Батьком...

Питання 5: Що сталося, коли ці стосунки були розірвані? Бут. 3:17, 24

- Знаком розриву відносин любові з Богом стало вигнання із Едему... «Покірно, з невимовним сумом, Адам і Єва попросилися зі своєю чудовою батьківщиною, аби жити на землі, на якій тепер лежало прокляття гріха» (ПП, [61]).

Питання 6: А як було Небесному Отцю дивитися на таке горе Його дітей? Він не дивився байдуже... Він тут же дав надію на повернення! Бут. 3:15

- Він пообіцяв, що Сам стане переселенцем, біженцем, вигнанцем у тій самій чужині, куди пішли Його діти...

- Він помре на чужині, але вирве їх із земного полону!

Питання 7: Чи мають подібну надію сьогоднішні українські переселенці? Якою буде їхня доля після припинення війни?

- Як часто лунають у наших церквах материнські молитви з найбільшим бажанням – обійняти свою дитину, котру вже 4 роки вона навіть не бачила...

- Але ніхто не впевнений, чи здійсниться це сподівання... Нехай керівники нашої держави вчаться у Царя царів: *Милість підноситься над справедливістю!*

- Обітниця повернення, дана нашим прабабкам в Едемі, повторювалася і плекалася всіма патріархами.

Питання 8: *Що для патріархів нагадувало Едемську землю? Що стало прообразом бажаного Едему? Бут. 12:1; 13:14, 15.*

- На перший погляд здається, що *Земля, текуча молоком і медом* – ось їх Едем! Ханаан – ось їх земний рай!

Питання 9: *Але це не зовсім так... Читаємо Євр. 11:8-10, 13, 14.*

- Авраам розумів мінливість людського життя... Тому жив у наметах... І чекав кращого, нетлінного. Він *найперше шукав справжню Батьківщину*.

- Горизонталь для нього була тимчасовою, на ній він мало зосереджувався.

Питання 10: *На чому зосереджуємося ми? Що ми «найперше шукаємо»?*

- Війна показала, що наші будинки – той самий тимчасовий намет... Прилетить ракета, і від намету нічого не залишиться...

- Тому сьогодні особливо актуально лунає заклик: *До Твердині!*

Питання 11: *Що є сьогодні для нас в умовах війни єдиною твердинею? Наші гарантії? Не «що»? а «Хто»? Псал. 58:10; Ісаї 26:4*

Додатки до рубрики: Земля в подарунок (понеділок)

- А тепер на мить звернемося до математики... Невеличка книга Ісуса Навина містить всього **24** розділи.

- **9** із цих розділів присвячені географії поділеного Ханаану. Тобто, майже **1/3** книги присвячена темі розподілу Обітованої землі....

Питання 1: *Багато, правда ж? Про що це свідчить?*

- Земля для людини надзвичайно важлива! Вартість землі важко переоцінити.

Питання 2: *Яке значення має земля для цілого народу? Числа 32:1, 2, 4, 5.*

- Саме територія, земля, на котрій проживає певний народ, визначає професію та спосіб життя його людей.

- Для Рувима, Гада та половини коліна Манасії земля зі соковитими луками означала скотарство. А це – і їжа, і одяг, тобто – життя.

- Земля – це достаток. Господь вступив у завітні стосунки з Ізраїлем. Він бажав, щоб Його народ був забезпечений, незалежний і вільний.

- Тому Він подарував Ізраїлю Ханаан.

Питання 3: Чи навіки й безумовно Господь подарував їм цю землю? Втор. 4:1, 25-27

- Доки народ перебував вірним Завіту з Богом, він міг володіти і землею, і Божим благословенням.
- А як навчити цих колишніх, з діда-прадіда рабів, бути вірними Богу Ягве?

Питання 4: Чи ми помітили, на якій землі поселив Господь Свій народ? Чим ця земля відрізнялася від єгипетської? Втор. 11:10, 11

- В Єгипті землі, що лежали вздовж русла ріки Ніл, були дуже родючі. При весняних повенях Ніл виносив на ці землі свій багатий намул.
- Тому ґрунт був легким і родючим, але опадів було дуже мало. Через те тут прокладали зрошувальні канали.
- Воду з каналу люди тягнули на свою землю, роблячи власними ногами канавки від каналу на свій город.
- Через це урожай в Єгипті повністю залежав від людської старанної праці. А в Ізраїлі врожай залежав не стільки від людської праці, скільки від погодних умов.

Питання 5: Чому Господь дав Ізраїлю таку, залежну від погоди землю? Втор. 11:13-15

- Земля Ізраїля була школою виховання віри й довіри Господу. Принцип *найперше шукати Господа* на цій землі прищеплювався дуже швидко!
- Земля вчила людей залежності від Господа. Вони мали зрозуміти: Хоча Ізраїль володів землею, її справжнім і Єдиним Власником залишався Бог.
- І з Ним треба мати добрі стосунки...

Питання 6: Читаємо Псал. 23:1. Про що це свідчило Ізраїлю тоді, а сьогодні нам? Який ми всі маємо статус на землі?

- Ми гості на території Бога...

Питання 7: А як себе поведять гості в домі господаря? 1Петра 2:11

- Вони *здержуються від тілесних пожадлиностей*. Тобто, поведяться обережно, не допускаючи нічого зайвого, що вони могли б допускати вдома.
- Зверніть увагу на поведінку переселенців в чужій країні. Вони стримані в мові, манерах, скромні в побуті.

Питання 8: Який урок у цьому для нас?

- Як часто ми забуваємо свій статус біженців! Наші «намети», в котрих ми живемо; наші «ослики», «верблюди», на котрих ми їздимо,

Питання 9: Про що свідчать оточуючим? Про те, що ми тут тимчасово? Чи вічно?

- У школі життя зараз ми проходимо дуже серйозний духовний «предмет» під назвою *війна*... Й одразу здаємо комплексний екзамен...

Питання 10: Які наші оцінки?

Додатки до рубрики: Божя благодать (вівторок)

- Історики свідчать, що Єгипет не одноразово намагався заволодіти Ханааном. Але так і не зміг підкорити собі ці землі через неприступні міста-фортеці.
- Рабовласникам із вишколеною армією фараона, з бойовими конями й колісницями не вдалося заволодіти цим краєм...
- А раби зі списами і пращами це зуміли!

Питання 1: Як пояснити цей феномен? Чим?

- Тільки благодаттю! Навіть більше!

Питання 2: Читаємо Івана 1:16. Чому в завоюванні Ханаану Ізраїль отримав «благодать на благодать»?

- Пригадаймо, що ізраїльтяни провалили початковий план завоювання Ханаану. Адже Господь не бажав кровопролиття.

Питання 3: Яким був початковий план звільнення Ханаану від його нечестивих мешканців?

- Божим початковим планом було вигнання ханаанців природними засобами: наприклад, шершнями...
- Через своє невірство Ізраїль зірвав цей план, але Господь виявив знову *благодать на благодать*, і подарував їм цю землю.
- Віками Він зливав на цей народ Свою щедрю благодать...

Питання 4: Чи ми бачимо якісь паралелі із нашим життям? 1Петра 1:3, 4

- Ми вже маємо дивовижну спадщину на Небі!

Питання 5: Чим ми їй заслужили? Ефес. 2:5-8

- Як і юдеї – нічим! Тільки Господня благодать зробила таке чудо! Проте як часто своїми діями ми стягаємо на себе страждання, хвороби й горе.
- Але Господь знову й знову приймає наше покаєння, і знову посилає благодать на благодать... на благодать... на благодать... Безконечне число разів...
- Ось, Який наш Небесний Отець! Ось, яке безмежне Христове Викуплення.

Додатки до рубрики: Ювілей (середа)

Питання 1: Ви згодні, що спадщина майже завжди є предметом суперечок?

- Особливо земля... Навіть сьогодні рідко які батьки своїм заповітом можуть задовільнити всіх дітей...

Питання 2: Ось новозавітний приклад: Луки 12:13

- Трагічну ситуацію зовсім близько до нашого часу змальовує Ольга Кобилянська в своїй повісті «Земля». Там дійшло до братовбивства...

Питання 3: Щоб запобігти такому злу, коли земля ставала власністю кількох еліт, яку постанову дав Господь Ізраїлю? Левіт 25:3-5, 8-10, 25, 28

- Чудова постанова Господня! Ось що пише Дух пророцтва: «Суботнього року рабів-євреїв відпускали на волю... Сьомий рік був роком звільнення від боргів... Якщо борг був несплаченим до року відпущення, то його прощали...
- Після семи суботніх років, по сім років сім раз, надходив великий суботній рік відпущення – ювілейний...Всі ті [раби], котрі не отримали свободи в суботній рік, – тепер мали бути звільнені.
- Та ювілейний рік особливо відзначався тим, що вся власність на землю переходила до її колишніх господарів.
- Земля була поділена за жеребом – згідно з наказом Божим. Після поділу ніхто не мав права обмінювати своє володіння або продавати землю, хіба що злидні примушували його це зробити» (ПП, [532, 533, 534]).
- Але землю можна було викупити самим господарем. Якщо він не міг через бідність цього зробити, цей обов'язок лягав на найближчого родича.
- Це так званий родич-викупитель *гоел*.
- «Якщо ж земля все ще залишалася невикупленою, то в ювілейний рік вона все одно поверталася до свого власника або до його спадкоємців» (там само, [534]).

Питання 4: Прообразом Кого був цей найближчий родич-викупитель гоел?

Ісаї 43:1

- «Так і Викуплення нас та нашої спадщини, утрачених через гріх, лягло на нашого *найближчого Родича*» (БВ, [327]) – Господа Ісуса Христа.

Питання 5: На який крок пішов Син Божий, аби мати статус Найближчого Родича-Викупителя?

- «Саме для того, щоб викупити нас, Він став нашим Родичем» (там само). Син Божий зодягнув Своє Божественне Єство в людське тіло...

- Він став *Сином Людським*, нашим *Старшим Братом*... Він спустився на землю – країну нашого вигнання.

Питання 6: І якою ціною Він викупив нас, нікчемних, безправних переселенців?

- Ціною власної Крові...

Питання 7: Ми бачимо, які глибокі істини Викуплення відкривало земельне законодавство Ізраїля?

- І яку велику перевагу ми маємо: кожна щотижнева субота нагадує нам про суботній і ювілейний роки, про наше Викуплення і нашого Викупителя...

Додатки до рубрики: Відновлена земля (четвер)

- Коли ми говоримо про переселенців, біженців, то використовуємо ще один термін з цієї теми: *репатріант*...

Питання 1: Хто це?

- Той, хто після вигнання повертається на батьківщину... Далеко не всі переселенці стають репатріантами... Повертається лише останок...

Питання 2: Із сотень тисяч дорослих євреїв, котрі вийшли з єгипетського вигнання, скільки дійшли до батьківщини – землі своїх предків?

- Двоє...

Питання 3: Як їм це вдалося?

- На двох попередніх уроках ми відзначили, **як**... Вони *найперше шукали Бога*...

Питання 4: *А з вавилонського вигнання, скільки повернулося на свою землю?*

- «Порівняно із сотнями тисяч євреїв, розпорошених по всіх провінціях Мідоперсії, це був лише невеликий останок. Більша частина Ізраїльтян вирішила краще залишатися в країні свого вигнання, ніж зазнавати труднощів, пов'язаних із поверненням і відбудовою своїх зруйнованих міст та осель» (ПЦ, [598]).

Питання 5: *А чому останок відважився повернутися?*

- Сьогодні на уроці ми якраз говоримо про це – вони підкорилися заклику *До Твердині верніться!* Це те саме, що й *Найперше шукайте Бога!*

Питання 6: *Як відгукається Господь на такий послух остатку?*

- *Все це вам додасться! Подвійно тобі поверну!*

III. Закінчення:

- Брати і сестри, ми знову й знову звертаємо увагу на головну відзнаку Останку Церкви – *близькі стосунки з Богом...*

- А починаються ці стосунки зі щоденного «первоплоду» нашого часу – першу годину кожного дня ми віддаємо спілкуванню з Господом.

- Якщо в минулому ми нехтували ранковим спілкуванням, то сьогодні від цього залежить наша вічна доля.

- «Для кожної справді наверненої душі взаємини з Богом та вічністю – головне в цьому житті» (Правдиве відродження, 20).